

REFERAT |KRS| Formannskapet (2007-2011) d. 14-09-2011

Møtedato Onsdag d. 14. september 2011 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Høringsuttalelse vedr. forslag til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles	3
Oversendelsesforslag vedrørende lokalisering av Hestmanden.....	7
Svar på oversendelsesforslag vedrørende Vision Skatepark.....	10
Plan for utvikling, organisering og drift av Bragdøya 2011-2016.....	13
Høring av forslag til kommuneplan for Lillesand 2011-2023.....	17
Høring av forslag til kommuneplan for Songdalen kommune 2011 - 2022.....	23
Høringsuttalelse Vestlandsrådets transportplan 2007-2019.....	29
"Ja-holdning" i plan- og byggesaker.....	32
Vurdering av områder for vannscooter i Kristiansand - svar på oversendelsesforslag.....	34
Kommunenes Sentralforbunds medalje - søknad.....	39
Verdiutvikling av Silokaia, gjennomføringsmodell.....	41

Punkt 75/11: Høringsuttalelse vedr. forslag til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Bilag

Høringsuttalelse vedr. forslag til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Hoveddokument

Høringsuttalelse vedr. forslag til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Hoveddokument

Høringsuttalelse vedr. forslag til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Hoveddokument

Hoveddokument

Dato: 20.08.2011
Saksnr.: 201111053-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Tone Kylland

Saksgang
Formannskapet
Helse- og sosialstyret

Møtedato
14.09.2011
23.08.2011

Høringsuttalelse vedrørende forslag til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Sammendrag

Det vises til vedlagte høringsnotat i forbindelse med forslag om revidering av forskrift av 22. desember 1993 nr. 1430. Kristiansand kommune bes om å gi sin høringsuttalelse til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker. Høringsfristen er 1 oktober 2011.

Kristiansand kommune stiller seg positive til de endringsforslag som fremkommer i høringsdokumentet fra Barne,- likestillings- og inkluderingsdepartementet og gir innspill til presiseringer knyttet til enkelte av forskriftens paragrafer.

[Forslag til vedtak:](#)

[Formannskapet vedtar fremlagte forslag til høringsuttalelse vedrørende revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.](#)

Tor Sommerseth
rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken

Det følger av barnevernloven § 7-9 at fylkesnemnda kan oppnevne en egen talsperson for barnet i saker som skal behandles i nemnda. Forskrift av 22. desember 1993 nr. 1430 gir nærmere presiseringer. Formålet med talspersonordningen er å gi barnet større mulighet til å få frem egne synspunkt. Siden bestemmelsen om barnets talsperson trådte i kraft har praksis endret seg i retning av stadig større vektlegging av barnets medvirkning; med revidert forskrift har departementet ønsket at forskriften blir i bedre samsvar med praksis og FN's barnekonvensjon.

Det vises til høringsnotat i forbindelse med forslag om revidering av forskrift av 22. desember 1993 nr. 1430. Kristiansand kommune kan i det vesentlige stille seg bak de forslag til endringer som departementet foreslår i høringsnotatet. En vil likevel framheve følgende kommentarer:

Det anses nødvendig at forskriftens **§ 1** endres slik at den samsvarer med barnevernloven § 6-3. Barn som har fylt 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter i saken skal informeres og gis anledning til å uttale seg før det tas avgjørelse i sak som berører ham eller henne. Når dette er praksis i barnevernssaker generelt må det også framkomme i forskrift som omhandler talsperson for barnet ved tvangsavgjørelser for fylkesnemnda.

Siden barnet har en rett til å få uttale seg, men ingen plikt, må det også være slik at det er barnets ønske som skal være avgjørende for at talsperson oppnevnes.

Videre støttes det at forskriftens **§ 2** gir barneverntjenesten ansvar for å informere barnet om muligheten for å få oppnevnt en talsperson, og at barnets ønske skal gå fram av saksdokumentene som oversendes fylkesnemnda.

Før en sak oversendes fylkesnemnda har det vært gjennomført undersøkelse og som oftest vært satt inn flere hjelpetiltak over lengre tid. I tråd med barnevernloven. § 6-3 skal barneverntjenesten da samtale med barnet og gi informasjon slik at barnet vet hva som skjer. Informasjon på et tidlig tidspunkt er en viktig forutsetning for at barnet skal kunne danne seg egne meninger og bli deltaker i prosessene i sin egen sak.

Det framstår da naturlig at barneverntjenesten også informerer barnet om talsperson i de tilfeller sak forberedes for fylkesnemnda. Barnets ønsker må også nedfelles skriftlig.

Forskriftens **§ 5** gir fylkesnemndas leder ansvar for at talspersonen mottar et kort sammendrag om saken, men det konkretiseres ikke hvem som skal utarbeide sammendraget. Dermed videreføres en praksis om at det er opp til den enkelte nemndsleder å avgjøre om han selv eller barneverntjenesten skal utarbeide sammendraget.

Kommunen mener forskriften bør sikre en lik praksis og at det er mest hensiktsmessig at fylkesnemndslederne selv foretar utarbeidelsen. Fylkesnemndslederne har kontakten med talspersonene og vet best hva de trenger av informasjon, samtidig som hensynet til taushetsplikten skal ivaretas.

Forskriftens **§ 6** gir bare anvisning om at talspersonen skal formidle barnets synspunkter muntlig i fylkesnemndas forhandlingsmøte. Kommunen mener det også bør tas med i forskriften at talspersonen avgir en kortfattet skriftlig rapport om barnets synspunkter.

I tråd med barnevernloven § 6-3 skal barnets mening tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. Barnets uttalelser til talspersonen kan betraktes som et bevis i saken på linje med annen dokumentasjon, og det anses derfor å være av stor betydning at sakens parter blir kjent med opplysningene i forkant av forhandlingsmøtet. En skriftlig rapport vil

være med på å tydeliggjøre barnets stemme, og å ta barnet mer på alvor enn at informasjonen bare framsettes muntlig. I noen tilfeller har barnet entydige og klare synspunkter som kan medføre at partene i saken revurderer sine standpunkt før saken behandles. Dette er det flere eksempler på. Om skriftliggjøringen av barnets synspunkter medfører at partene i noen tilfeller forenes om felles påstander overfor fylkesnemnda, kan dette reduserer barnets belastninger. Et annet moment er at en skriftlig rapport kan følge saken i en eventuelle senere prosess dersom saken ankes inn for domsstolen.

Kommunen vil også påpeke at **barnevernloven § 6-10** bør endres slik at det stilles krav til at personer som skal opptre som barnets talsperson må legge fram tilfredsstillende politiattest. Det kreves politiattest for personer ansatt i barneverntjenesten og andre som utfører oppgaver for barneverntjenesten. Barnets talsperson skal utføre samtaler med barnet alene og derfor bør dette også tas med i den nye forskriften. Noen talspersoner har muligens allerede avlevert politiattest til sitt faste arbeidssted, men det er ingen garanti for at alle fanges opp gjennom dette.

Oppsummering

Kristiansand kommune stiller seg positive til de endringsforslag som fremkommer i høringsdokumentet fra Barne,- likestillings- og inkluderingsdepartementet med de innspill til presiseringer som er skissert i saken.

Punkt 76/11: Oversendelsesforslag vedrørende lokalisering av Hestmanden

Dato: 16.08.2011
Saksnr.: 201107192-5
Arkivkode E: L01
Saksbehandler: Annelise Hornang

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.09.2011

Oversendelsesforslag vedrørende lokalisering av Hestmanden

I forbindelse med interpellasjon fra Halvor Fjermeros (Rødt) vedrørende lokalisering av Hestmanden vedtok Bystyret i møte 11.05.11 følgende oversendelsesforslag:

"Administrasjonen bør utrede aktuelle lokaliseringssteder for Hestmanden i Vestre Havn. Det bør vurderes fordeler og ulemper ved de respektive alternativer både i forhold til Kristiansand Havns behov for effektiv drift og til byens behov for å skape ei attraktiv havn for publikum. Innstilling med konkret forslag bør foreligge snarest mulig etter at Hestmanden dokkes ut og seinest medio september d. å. (Enst.)"

I forbindelse med utredning av nasjonal museumshavn for kulturhistoriske fartøy i Kristiansand fattet Formannskapet den 18.08.10 følgende vedtak (sak 69/10):

"Formannskapet er positiv til at muligheten for en nasjonal museumshavn i Kristiansand utredes nærmere."

Utredningsarbeidet ledes av assisterende fylkesrådmann med Regionalavdelingen i fylket som sekretariat. Det faglige ansvaret er lagt til Fylkeskonservatorens arbeidsområde. Følgende parter er involvert i utredningsarbeidet: Fylkeskommunen, Kristiansand kommune, Kristiansand Havnevesen, Sjøkurs, Bredalsholmen Dokk og fartøyvernssenter, Bragdøya Kystlag, Vest-Agder-museet og Fullriggeren Sørlandet.

Lokalisering av Hestmanden og andre større kulturhistoriske fartøy er en av de sentrale utfordringene i dette arbeidet. Utredningsarbeidet nærmer seg avslutning og vil komme til politisk behandling i løpet av høsten. Vurdering av alternative lokaliseringer av de større fartøyene, både på kort og lang sikt, vil bli behandlet her.

Mens dette utredningsarbeidet har pågått er det fra kommunens side også innarbeidet alternative løsninger for lokalisering av de større fartøyene i forslaget til kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn. Denne planen sluttbehandles på nyåret i 2012.

Rådmannen ser det derfor som uhensiktsmessig med en tredje parallell utredning av dette problemkomplekset.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet tar redegjørelsen til orientering.

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg: Ingen

Punkt 77/11: Svar på oversendelsesforslag vedrørende Vision Skatepark

Dato: 06.09.2011
Saksnr.: 201002703-183
Arkivkode E: 223 C
Saksbehandler: Stein Tore Sorthe

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.09.2011

Svar på oversendelsesforslag vedrørende Vision Skatepark

I forbindelse med behandlingen av regnskapsrapporten for 1. tertial, 22. juni 2011, vedtok bystyret følgende oversendelsesforslag fra Arbeiderpartiet:

”Bystyret mener at aktivitetene og arbeidet på skateparken Vision park er veldig bra for byen. Bystyret ber om at kommunen går i dialog med driverne, med tanke på å fremme en sak som sikrer forutsigbare rammevilkår for parken. Saken fremmes for behandling i forbindelse med budsjett 2012.”

Vision Skatepark er én av 47 mottakere av årlig driftstilskudd fra kommunens kulturbudsjett. Kultursektoren har egne rutiner for saksbehandlingen av disse tilskuddene, og i begynnelsen av januar 2011 mottok Skateparken brev med informasjon om bystyrets vedtak for handlingsprogramperioden 2011-2014. Brevet inneholder blant annet følgende:

Bystyret i Kristiansand vedtok 16.12.2010 kommunens handlingsprogram for perioden 2011- 2014. Vedtaket innebærer at Vision Skatepark bevilges følgende tilskudd over kulturbudsjettet:

2011	2012	2013	2014
Kr 410 000	Kr 410 000	Kr 410 000	Kr 410 000

(alle beløp i 2011-kroner)

Kommunens handlingsprogram/økonomiplan rulleres årlig, og Rådmannen presenterer sitt forslag for neste periode i slutten av oktober hvert år.

Mottaker mener i dette tilfellet at tilskuddet fra kommunen burde vært høyere (det ble søkt om kr 550 000), men ved at skateparken fra og med 2010 er tatt inn blant institusjonene som mottar årlig tilskudd, er *forutsigbare rammevilkår*, etter rådmannens oppfatning, sikret så godt som det lar seg gjøre for kommunen.

Det er heller ikke mangel på dialog som er årsaken til at Vision Skatepark i år har fått økonomiske problemer. Kulturdirektøren har de siste månedene hatt jevnlig kontakt med ledelsen av parken, og det er lagt ned et betydelig arbeid fra administrasjonens side for å

sette seg inn den situasjonen som er oppstått, og for å bidra til å finne bærekraftige løsninger på kort og lang sikt.

Innenfor kultursektorens budsjetttramme for 2011 er det bevilget kr 60 000 i ekstratilskudd. Dersom kommunen skal gi ytterligere økonomisk hjelp fra inneværende års budsjett, må dette dekkes av disposisjonsfondet. Det er kun bystyret som har myndighet til å bruke av fondet, og rådmannen vil derfor vurdere å innarbeide ytterligere ekstratilskudd i regnskapsrapporten for 2. tertial.

Hvor stort det årlige driftstilskuddet fra kommunen skal være fra og med 2012, er et spørsmål som hører hjemme i den ordinære budsjettbehandlingen, og bør ikke behandles som en separat sak uavhengig av øvrige kommunale budsjettutfordringer. I rådmannens forslag til handlingsprogram for 2012-15 vil det bli vurdert å øke det årlige tilskuddet til Vision Skatepark.

[Forslag til vedtak:](#)

[Formannskapet tar redegjørelsen til orientering.](#)

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Trykte vedlegg: ingen

Utrykte vedlegg: ingen

Punkt 78/11: Plan for utvikling, organisering og drift av Bragdøya 2011-2016

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Plan for utvikling, organisering og drift av Bragdøya 2011-2016

Dato: 15.08.2011
Saksnr.: 201111427-1
Arkivkode E: 146 C
Saksbehandler: Annelise Hornang

Saksgang	Møtedato
Oppvekststyret	30.08.2011
Kulturstyret	31.08.2011
Byutviklingsstyret	08.09.2011
Formannskapet	14.09.2011

Plan for utvikling, organisering og drift av Bragdøya 2011-2016

Kommunalutvalget behandlet 19.08.2003, sak 82/03, "Plan for utvikling, organisering og drift av Bragdøya". Planen var også i 2003 til behandling i oppvekststyret, kulturstyret og byutviklingsstyret. Det er nå behov for en revidering av planen fra 2003. Det har skjedd en formidabel utvikling av tilbudet på Bragdøya i perioden fra 2003 til i dag, og allmennhetens bruk av øya har økt betydelig. Gjennom etablering av fast skyssrute med tre daglige avganger, et variert aktivitetstilbud og store bryggearealer har Bragdøya blitt et av byens mest populære besøksmål. Vedlagte reviderte dokument følger samme oppbygging som tidligere plan, og inneholder kort historikk, en statusbeskrivelse, utfordringer for kommende femårsperiode, retningslinjer for organisering av virksomheten, samt konkrete virksomhetsområder og oppgaver.

Hovedmål

Målsettingen for Bragdøya er formulert slik i gjeldende plan for utvikling, organisering og drift: *"Bragdøya skal være en kulturarena med et godt tilrettelagt friluftsområde, - som gir levende og mangfoldig utadrettet kulturtilbud til allmennheten, et møtested for sosiale samlinger og pedagogisk opplegg for barn og unge."*

Statusbeskrivelse

- Det er gjennomført solid arbeid i den retning målet skisserer. Hovedsakelig har innsatsen vært konsentrert til utviklingen av anlegget omkring Sjøhusene, rydding av kulturlandskapet og tilrettelegging for friluftsliv. Både frivillige organisasjoner og offentlige etater har bidratt i dette arbeidet.
- Det er de frivillige organisasjonene med kystlaget i spissen som i tillegg til å stå for virksomheten på Bragdøya, også har stått i spissen for fremdriften og utviklingen på øya.
- Nåværende styre for Bragdøya kystkultursenter har ikke fungert etter hensikten og de årlige handlingsplaner der den samlede og koordinerende aktiviteten skulle nedfelles, er ikke blitt utarbeidet.

- Det er behov for en omdefinering av begrepet Bragdøya kystkultursenter. Bragdøya kystkultursenter bør være betegnelsen på stedet og aktivitetene rundt sjøbuene. Aktivitetene i Thaulows hus, leirvirksomheten og andre aktiviteter på øya fortjener egen profilering.
- Samarbeidet om videre utvikling av Bragdøya vil imidlertid omhandle hele øya og som en følge av dette foreslås det å endre navnet på styret fra "Styret for Bragdøya Kystkultursenter" til "Styret for utvikling av Bragdøya".

Hovedutfordring

Statusbeskrivelsen tydeliggjør at det er de frivillige organisasjonene med kystlaget i spissen som har stått for fremdriften og utviklingen på øya. Statusbeskrivelsen fremhever videre at det er behov for å sette utviklingen av Bragdøya på dagsorden og sikre et større eierskap i de kommunale sektorene. Det understrekes at det er for stor belastning for Bragdøya kystlag å stå i spissen for alt tankearbeid og planarbeid i forhold til videre utvikling på Bragdøya. Det pekes i tillegg på at et nytt "Styret for utvikling av Bragdøya" må ta ansvar for et utviklingsarbeid som sikrer at potensialet som øya har tas i bruk. Et nytt styre må fokusere på strategi og utvikling, samt fungere som et forum for tankekraft og som støttespiller for aktørene på øya.

Styret for utvikling av Bragdøya

Et nytt "Styret for utvikling av Bragdøya" må ha ansvaret for den overordnede koordineringen av utviklingen på øya. Det vil si at styret både skal være et forum for forpliktende tverrsektorielt kommunalt samarbeid og et forum for samarbeidet mellom kommunen og de frivillige organisasjonene. Det er viktig at styrets sammensetning i størst mulig grad reflekterer den aktiviteten som skjer på øya. Det betyr at de fagenhetene som har drifts- og/eller forvaltningsansvar på øya må være representert. Dette vedrører oppvekstdirektøren v/ barnehage og skole, teknisk direktør v/ parkvesenet og Kristiansand eiendom, samt kulturdirektøren som administrativt ansvarlig for utvikling av Bragdøya. De frivillige organisasjonene representeres ved Bragdøya kystlag og husgruppa i Thaulows Hus.

Med bakgrunn i ovenfor nevnte ansvar og oppgaver for styret, foreslås ikke politisk representasjon i styret. Styret for utvikling av Bragdøya vil bidra til at aktuelle problemstillinger og utfordringer av politisk karakter fremmes gjennom det ordinære administrative og politiske systemet.

Konklusjon

Dersom Kristiansand kommune ønsker en videre utvikling av Bragdøya i samsvar med ovennevnte målsetting, er det påkrevd at kommunen tar et større ansvar for utviklingsarbeidet. En videre fremdrift i utviklingen av Bragdøya, krever et mer stabilt og planmessig samarbeid mellom aktørene. Den frivillige innsatsen er verdifull i så mange sammenhenger at det offentlige ikke har råd til å "skusle bort" denne muligheten. Hovedsaken i dette samarbeidet er mer engasjement fra de kommunale sektorene/etatene i strategi og utviklingsarbeid, som blant annet innebærer tankekraft og støtte til det arbeidet som gjøres. Utover dette vil utviklingsarbeidet kreve økonomisk bidrag til enkeltprosjekter underveis gjennom prioriteringer i kommende budsjett og handlingsprogram.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet vedtar "Plan for utvikling, organisering og drift av Bragdøya 2011-2016".
2. Anbefalingene i planen med forslag til tiltak vurderes innarbeidet ved de årlige rulleringene av budsjett og handlingsprogram.

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Trykte vedlegg: Plan for utvikling, organisering og drift av Bragdøya 2011-2016.

Utrykte vedlegg: Ingen

Punkt 79/11: Høring av forslag til kommuneplan for Lillesand 2011-2023

Bilag

Samfunnsdel Lillesand høringsutkast 2011-2023

Planbeskrivelse Lillesand 2011-2023

Arealdel Kommuneplan Lillesand 2011-2023

Dato: 09.08.2011
Saksnr.: 200907704-2
Arkivkode E: 140 &13
Saksbehandler: Grete Sjøholt og Hans Munksgaard

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.09.2011

Høring av forslag til kommuneplan for Lillesand 2011-2023

Sammendrag:

Lillesand kommune har sendt forslag til revidert kommuneplan 2011-2023 ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 26.09.2011. Høringsdokumentet omfatter både samfunnsdel og arealdel og administrasjonens saksframlegg er oversendt med beskjed om at formannskapetets vedtak vil bli ettersendt.

Kristiansand kommunes uttalelser forholder seg til det som berører kommune direkte, aktuelle samarbeidsområder eller det som kan være av felles regional interesse. Forslag til kommuneplan for Lillesand er et oversiktlig og lett tilgjengelig dokument som viser at kommunen satser på et bredt felt når det gjelder utvikling av sin kommune. En rekke av satsingene faller sammen med Kristiansands satsinger i sin kommuneplan

Samarbeidet med Lillesand kommune skjer i hovedsak gjennom det interkommunale samarbeidet i Knutepunkt Sørlandet, bl. annet innen tjenesteutvikling på de fleste felter, ATP-samarbeidet, Regional plan for Kristiansandsregionen 2010, handlingsplan for sykkel og felles klimaplan for Kristiansandsregionen og i felles oppfølging av Regionplan Agder 2020.

Siste utvikling i regionens pendlingstall viser hvordan Lillesand og Kristiansand har mer og mer interaksjon mellom felles bo- og arbeidsmarked. De siste 3 årene har innpendlingen til KRS økt med 1 % hvert år, og er nå oppe i 28%. Nettoflyttingen fra KRS til Lillesand økte markert i samme periode. Kristiansand sand har en viktig rolle å spille for sine omlandskommuner som landsdelsenter og vertskommune for Universitet og regionale kulturinstitusjoner. Rådmannen ønsker fortsette samarbeidet og god dialog innen bl.a kulturfeltet og næringsutvikling, og ser fram til videre samarbeid bl.a i planlagt arbeid med revitalisering av nærings samarbeidet i Kristiansandsregionen. Innen helse- og omsorg

forventer rådmannen at forprosjekt om bruk av teknologi for å "bo trygt og godt hjemme" som knutepunktkommunene har fått skjønnsmidler til, vil gi nyttige innspill til og grunnlag for veivalg når det gjelder bruk av teknologi innen omsorg i fremtiden.

Det gitt skjønnsmidler til felles statistikk- og analyseprosjekt for knutepunktkommunen i 2011-2012 der Kristiansand har fått prosjektansvaret. Dette forventer rådmannen vil kunne gi nyttig felles bakgrunnsinformasjon for hvor vi bør ha felles oppmerksomhet i de enkelte kommunene fremover.

I arealdelen er det lagt inn betydelige arealreserver for bolig og næring, og arealdelen følger i stort sett Regional plan for Kristinasandsregionen. Rådmannen merker seg at man på et punkt ikke følger regionalplanens handlingsprogram for oppfølging, der det skal utarbeides en felles kommunedelplan for Sørlandsparken og Sørlandsparken Øst. Dersom man ikke lager en felles kommunedelplan, er det et ønske om et tett samarbeid mellom kommunene i planprosessen for Sørlandsparken Øst.

I 2012 skal alle kommuner vedta kommunal planstrategi i tråd med ny paragraf 10 i plan- og bygningsloven. Dette omfatter bl.a. å se på kommunens planbehov i valgperioden. Herunder hvilke plantema som skal håndteres i egne planer og hvilke plantema som bør håndteres interkommunalt/regionalt. På grunn av samtidigheten for alle kommunene i dette arbeidet, ser rådmannen en mulighet for å legge til rette for en felles arena i knutepunktregi for drøfting og samordning av felles planbehov framover.

Rådmannen har for øvrig ingen merknader til planforsalget.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand formannskap viser til saksframlegget og har ellers ingen merknader til forslag om revidert kommuneplan for Lillesand kommune 2011-2023

Tor Sommerseth
rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg:

1. Lillesand kommune- Kommuneplan 2011-2023. samfunnsdel Høringsutkast 22.6.11
2. Kommuneplanens arealdel 2011-2023 , datert 23.5.11
3. Planbeskrivelse, datert 22.6.11

Utrykte vedlegg:

- Formannskapssak 81/10 om Regional delplan for senterstruktur og handel i Aust - Agder

Bakgrunn for saken

Lillesand kommune har sendt forslag til revidert kommuneplan 2011-2023 ut til offentlig ettersyn. Høringsfrist er satt til 26.09.2011. Høringsdokumentet omfatter både samfunnsdel og arealdel.

Samfunnsdelen / mål og strategier

Planens visjon er ” **Unik, trygg og skapende** ”. Det overordnede verdigrunnlaget for planen er:

- **Trygghet og livskvalitet** – innebærer bl. a at innbyggerne skal føle trygghet i forhold til et robust tjenestetilbud.
- **Bærekraftig samfunnsutvikling** – innebærer bl. a en samfunnsutvikling og vekst som styrker kommunen sosialt og næringsmessig, samtidig på en slik måte at tjenestetilbudet skal bli utsatt for et uforutsett press og usikkerhet og at den fysiske utviklingen ikke skal skje på bekostning av omgivelsene.
- **Åpenhet og samhandling** - betyr at kommunen vil møte utfordringer og muligheter i partnerskap med innbyggerne, frivillige, næringsliv, nabokommuner og andre, og at fremtidens utfordringer må løses med samhandling både på regionalt og lokalt nivå, og internt i egen organisasjon. Samtidig skal forvaltningen og avgjørelser ligge i enden av transparente beslutningsprosesser.

Den gjennomsnittlige befolkningsutviklingen i Lillesand har fra 2006 ligget på 1,5%, med størst økning sent i perioden. Planen setter et vekstmål for perioden 2011-2023 på 1,3 %. En befolkningsvekst som planen forutsetter vil være håndterbar for tjenesteområdene uten at det vil gå på bekostning av kvalitet og tilbud. Boligveksten er forutsatt styrt gjennom eget boligbyggeprogram og utbyggingsavtaler.

Hovedsatsingen med mål og strategier er formulert for følgende områder:

Trygghet og livskvalitet : Folkehelse, frivillighet, Inkludering, oppvekst, barnehage, skole, kultur, helse, omsorg og habilitering, sosiale tjenester.

Bærekraftig samfunnsutvikling: Lillesand i regionen, kommunen som medspiller for næringslivet, kommunen som tilrettelegger, landbruk, klima, grønne og blå strukturer, naturmangfold, bevaring og estetikk, friluftsliv.

Samfunnssikkerhet og beredskap: Overordnet risiko og sårbarhetsanalyse, klimatilpassning, radon, støy.

Organisasjon – menneskelige ressurser

Et sammendrag av mål og strategier for disse områdene er vist på side 5 i vedlegg 1.

Arealdelen/ arealpolitikken

Hovedgrepet i arealstrategien er at Lillesand definerer en vekstretning der utbygging skal styrke eksisterende utbyggingsstruktur og underbygge teknisk og sosial infrastruktur. I tillegg skal tettstedsnære boligområder prioriteres, og det skal ikke etableres nye boligområder utenfor korridoren Kaldvell – Flørnes – Kjerlingland. Prioritert rekkefølge for utbygging er følgende:

1. Fortette i og rundt Lillesand tettsted
2. Fortette langs aksene Rv. 420 fra Samgreid i vest til Kaldvell – vassdraget i øst.
3. Utbygging i Dyvik

Det legges opp til å differensiere boligstrukturen slik at 70 % av nye boliger skal være konsentrert bebyggelse og 30 % skal være eneboliger. Dette grepet gjøres for å møte forventet fremtidig behov i etterspørselen av boliger, og forholdstallet skal vurderes minst hvert fjerde år. Det åpnes ikke for ny eneboligbebyggelse innenfor Lillesand tettsted.

I arealdelen er det også lagt ut ca 2000 daa nytt næringsareal. Størstedelen av nytt areal finnes på Kjerlingland, Storemyr 2, Sørlandsparken Øst og Gaupemyr.

Vurdering

Kristiansand kommunes uttalelser forholder seg til det som berører kommune direkte, aktuelle samarbeidsområder eller det som kan være av felles regional interesse.

Forslag til kommuneplan for Lillesand er et oversiktlig og lett tilgjengelig dokument som viser god sammenheng mellom utfordringer og hvordan kommunen ønsker å satse. Det viser at kommunen satser på et bredt felt når det gjelder utvikling av sin kommune. En rekke av satsingene faller sammen med Kristiansands satsinger i sin kommuneplan.

Samarbeidet med Lillesand kommune skjer i hovedsak gjennom det interkommunale samarbeidet i Knutepunkt Sørlandet, bl. annet innen tjenesteutvikling på de fleste felter, ATP-samarbeidet, Regional plan for Kristiansandsregionen 2010, handlingsplan for sykkel og felles klimaplan for Kristiansandsregionen og i felles oppfølging av Regionplan Agder 2020.

Rådmannen vil bemerke at det er en styrke for samarbeidet i Knutepunkt Sørlandet at de ulike kommunen er bevisst på hvordan vi kommuniserer og profilerer oss både internt og utad. Lillesand sin kommuneplan fokuserer på kultur som et vesentlig bidrag for å skape særpreg og identitet. Kristiansand ønsker å være bevisst sin rolle som landsdelsenter og vertskapskommune for regionale kulturinstitusjoner. Rådmannen viser til den vellykkede teaterforestillingen Jernbyrden for hvordan samhandling kan fungere. Et prosjekt som Lillesand kommune har gjennomført i samarbeid med Agder Teater; en regional kulturinstitusjon som får betydelig økonomisk støtte fra Kristiansand kommune. Kristiansand ønsker samarbeid på kultursiden, og kulturdirektøren vil se etter områder der det vil ligge til rette for dette fremover. Kommunene står bl.a foran gjennomføring av ulike større arrangementer, som f.eks Grunnlovsjubileet i 2014, der samarbeid kan være aktuelt.

Lillesand satser bredt og godt på levekår i sitt planforslag. Rådmannen forventer at forprosjekt om bruk av teknologi for å "bo trygt og godt hjemme" som knutepunktkommunene har fått skjønnsmidler til, vil gi nyttige innspill til og grunnlag for veivalg når det gjelder bruk av teknologi innen omsorg for alle samarbeidskommunene. Innen oppvekst deltar Kristiansand i prosjektet "Tidlig innsats" – et prosjekt som kan bli aktuelt å høste erfaringer med også inn mot knutepunktkommunenes nettverk.

Omforent satsing er også nedfelt i vedtatt strategisk næringsplan. Her er også felles regionalt mål om sterkere kvinnedeltagelse i alle deler av samfunns- og arbeidslivet i arbeidet med å utvikle attraktive kommuner for næringslivet. Rådmannen mener dette er områder som det kreves at en arbeider med i felleskap, og ser fram til videre samarbeid om dette i planlagt arbeid med revitalisering av nærings samarbeidet i Kristiansandsregionen.

Siste utvikling i regionens pendlingstall viser hvordan Lillesand og Kristiansand har mer og mer interaksjon mellom felles bo- og arbeidsmarked. De siste 3 årene har innpendlingen til KRS økt med 1 % hvert år, og er nå oppe i 28%. Nettoflyttingen fra KRS til Lillesand økte markert i samme periode. Det gitt skjønnsmidler til felles statistikk- og analyseprosjekt for knutepunktkommunen i 2011-2012 der Kristiansand har fått prosjektansvaret. Dette forventer rådmannen vil kunne gi nyttig felles bakgrunnsinformasjon for hvor vi bør ha felles oppmerksomhet i de enkelte kommunene fremover.

I 2012 skal også alle kommuner vedta kommunal planstrategi i tråd med ny paragraf 10 i plan- og bygningsloven. Dette omfatter bl.a. dersom kommunen ønsker det, å se på kommunens planbehov i valgperioden. Herunder hvilke plantema som skal håndteres i egne planer og hvilke plantema som bør håndteres interkommunalt/regionalt. På grunn av samtidigheten for alle kommunene i dette arbeidet, ser rådmannen en mulighet for å legge til rette for en felles arena i knutepunktregi for drøfting og samordning av felles planbehov framover.

Arealdelen

Kristiansand og Lillesand har, sammen med Knutepunkt Sørlandet, et felles bo- og arbeidsmarked. Det er derfor viktig at kommunene opptre koordinert dersom arealpolitikken skal ha en betydning. Regional plan for Kristiansandsregionen er nettopp vedtatt, og legger de langsiktige føringene for arealpolitikken i Knutepunktet. Hovedprinsippene i Lillesands arealpolitikk er etter Rådmannens vurdering i samsvar med Regional plan. Rådmannen merker seg at man på et punkt ikke følger regionalplanens handlingsprogram for oppfølging. I handlingsprogrammet er (kap. 10.2) er følgende bestemt:

Kristiansand og Lillesand kommuner skal i felleskap utarbeide en kommunedelplan for Sørlandsparken, Dyreparken og Sørlandsparken øst, samt felles parkeringsvedtekter for Sørlandsparken og Sørlandsparken Øst.

I kommuneplanens arealdel er Sørlandsparken øst vist som næringsområde. Alternative næringer oppgis til å være transportintensiv virksomhet, lager og mulig kontor. Samtidig med høring av kommuneplanen er det meldt ny oppstart av reguleringsplan for Sørlandsparken Øst. Hensikten med en felles kommunedelplan er å samordne planleggingen på begge sider av kommunegrensen både med tanke på omfang av kontor, parkeringskrav, kollektivnett, gang/sykkelveinnett med mer.

I nylig vedtatt kommuneplan for Kristiansand har man skjerpet inn muligheten for etablering av rene kontorbygg i Sørlandsparken. Innskjerpningen er et virkemiddel for å øke kontorarbeidsplasser langs bussmetroen og i Kvadraturen, der tilgjengeligheten er best for både for bilister, gående, syklende og brukere av buss. Dersom man ikke lager en felles kommunedelplan er det et ønske om et tett samarbeid mellom kommunene, jfr. Formannskapssak 81/10, for å samordne arealpolitikken i Sørlandsparken og Sørlandsparken øst. Det fremmes en egen sak med innspill til planprogram for Sørlandsparken Øst som går nærmere inn på utredningsbehov.

Punkt 80/11: Høring av forslag til kommuneplan for Songdalen kommune 2011 - 2022

Bilag

Kart teg

Hoveddokument

Dato: 15.08.2011
Saksnr.: 201007796-4
Arkivkode E: 140
Saksbehandler: Grete Sjøholt og Hans Munksgaard

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.09.2011

Høring av forslag til kommuneplan for Songdalen kommune 2011 - 2022

Sammendrag:

Songdalen kommune har sendt forslag til revidert kommuneplan 2011-2023 ut til offentlig ettersyn. Høringsdokumentet omfatter både samfunnsdel og arealdel, inkludert forslag til eget utbyggingsprogram for perioden 2011-2015. Høringsfrist er 1.9.2011. Administrasjonens saksframlegg er oversendt kommunen med beskjed om at formannskapets vedtak vil bli ettersendt. Kristiansand kommunes uttalelse forholder seg til det som berører kommunen direkte, aktuelle samarbeidsområder eller det som kan være av felles regional interesse.

Samarbeidet med Lillesand kommune skjer i hovedsak gjennom det interkommunale samarbeidet i Knutepunkt Sørlandet, bl. annet innen tjenesteutvikling på de fleste felter, ATP-samarbeidet, Regional plan for Kristiansandsregionen 2010, handlingsplan for sykkel og felles klimaplan for Kristiansandsregionen, helsenettverket og i felles oppfølging av Regionplan Agder 2020.

Songdalen har fokus på barn og unge, folkehelse, og omsorg under levekår i sitt planforslag og på kulturfeltet som en sterkere premissleverandør i kommunens plan- og utviklingsprosesser. Kristiansand ønsker å være bevisst sin rolle som landsdelsenter og vertskapskommune for regionale kulturinstitusjoner, og vil i årene som kommer ha fokus på at institusjonene driver en målrettet publikumsutvikling som i sterkere grad også omfatter innbyggerne i byens nabokommuner. Omforent satsing er også nedfelt i vedtatt strategisk næringsplan for Knutepunktet. Rådmannen mener dette er områder som det kreves at en arbeider med i felleskap, og ser fram til videre samarbeid om dette i planlagt arbeid med revitalisering av næringssamarbeidet i Kristiansandsregionen.

Ca 50% av sysselsatte/bosatte i Songdalen pendler inn til Kristiansand. Rådmannen ser at tidligere innspill til planprogram om økt boligtilbud i Kristiansands nabokommuner er ivarettat når Songdalen nå fremmer et eget boligbyggeprogram med god arealreserve for boliger og prioritert utbyggingsrekkefølge.

Næringsområdet Mjåvann utvides betydelig med ca. 300 daa sørover inn i Vågsbygdmarka, men på en skånsom og god måte, slik at arealkonfliktene minimeres. Det vil etter

Rådmannens vurdering ikke være mulig å utvide Mjåvann industriområdet ut over det kommuneplanen nå legger opp til.

Rådmannen forventer også at felles statistikk- og analyseprosjekt vil kunne gi nyttig felles bakgrunnsinformasjon for hvor vi bør ha felles oppmerksomhet i de enkelte kommunene fremover.

I 2012 skal også alle kommuner vedta kommunal planstrategi i tråd med ny paragraf 10 i plan- og bygningsloven. Kommunestyret skal ta stilling til om det er behov for å revidere hele eller deler av gjeldende kommuneplan. I tillegg kan kommunestyret dersom en ønsker det, se på kommunens planbehov i valgperioden, herunder hvilke plantema som skal håndteres i egne planer og hvilke plantema som bør håndteres interkommunalt/regionalt. På grunn av samtidigheten for alle kommunene i dette arbeidet, ser rådmannen en mulighet for å legge til rette for en felles arena i knutepunktregi for drøfting og samordning av felles planbehov framover.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand formannskap viser til saksframlegget og har ellers innen merknader til forslag om revidert kommuneplan for Songdalen kommune 2011-2023

Tor Sommerseth
rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg:

1. Songdalen kommune – Kommuneplan 2011 -2022, inkludert arealdel og forslag til boligbyggeprogram 2011-2015, datert 16.06.2011
2. Konsekvensutredning for nye utbyggingsområder 2011 -2015. datert 20.06.11

Utrykte vedlegg:

Ingen

Bakgrunn for saken

Songdalen kommune har sendt forslag til revidert kommuneplan 2011-2023 ut til offentlig ettersyn. Høringsdokumentet omfatter både samfunnsdel og arealdel, inkludert forslag til eget utbyggingsprogram for perioden 2011-2015. Høringsfrist er 1.9.2011. Administrasjonens saksframlegg er oversendt kommunen med beskjed om at formannskapetets vedtak vil bli ettersendt.

Visjon og verdigrunnlag

Planens visjon er: ” **Songdalen for livskvalitet – et mål om trygghet for alle** ”. I det ligger blant annet at:

- Songdalen skal være en attraktiv kommune å bo i
- Songdalen skal være en god kommune å vokse opp i, leve i og bli eldre i
- Innbyggerne skal oppleve trygghet for nødvendige tjenester
- Tjenestetilbudet skal være av god kvalitet

Hovedsatsingene med hovedmålsetninger er:

- 1 **Utvikling**: Bolig-, nærings- og sentrumsområder i Songdalen er kjent for sine positive kvaliteter.
- 2 **Levekår** : levekårsutviklingen er positiv. Utdanningsnivået stiger og likestillingen øker.
- 3 **Kultur** :Kulturelle utviklingstiltak gir Songdalen en tydelig identitet.

Hovedinndelingen i planens satsing er bygd opp omkring tre viktige roller eller funksjoner som kommunen ivaretar:

- Kommunens rolle som samfunnsutvikler med tema: boligpolitikk, sentrumsutvikling, næringsutvikling, miljø- og bærekraftig utvikling, regional utvikling og samferdsel.
- Kommunen som tjenesteleverandør med tema: barn og unge, folkehelse og kultur og omsorg.
- Kommunen som organisasjon og arbeidsgiverrollen med tema: utvikling og kompetanse, helsefremmende arbeid, rekruttering og likestilling, informasjon og dialog med innbyggerne, lokaldemokrat, økonomi, effektivitet og ressursutnyttelse, samfunnssikkerhet og beredskap.

Under kommunens rolle som samfunnsutvikler vektlegges bl.a ønske om en bedre fordeling av handel mellom øst- og vest for Kristiansand , herunder å være en pådriver for å få realisert ny E-39 vest for Kristiansand raskest mulig. Kommunen vil ha et tydelig fokus på å utvikle handels- og boaktiviteter, først og fremst på Rosseland, men også i forhold til Brennåsen senter, samt utarbeidelse av eget boligbyggeprogram med følgende føringer:

- 50/50% fordeling når det gjelder bygging av eneboliger og leiligheter
- tilrettelegging av store boligtomter i nye utbyggingsområder
- tydelig krav til bokvaliteter
- målsetting om en årlig vekst i innbyggertall på 1,5 – 2,0 %
- ved neste revisjon evalueres erfaringene med styring av boligpolitikken

Boligreserven er på 800 – 1000 boliger, som etter dagens utbyggingstakt er en reserve som vil holde i over 20 år.

Nye næringsarealer reserveres ved å utvide eksisterende områder. Det gjøres små utvidelser av næringsområdene på Rosseland og Hagen. På Mjåvann legges det til rette for en utvidelse på ca. 300 daa. Denne utvidelsen ligger inn mot kommunenes felles grønnstruktur / markaområde.

Vurdering

Kristiansand kommunes uttalelse forholder seg til det som berører kommunen direkte, aktuelle samarbeidsområder eller det som kan være av felles regional interesse.

Forslag til kommuneplan for Sogndølen viser at kommunen spisser sin satsing inn mot felles områdene utvikling, levekår og kultur. Det er god samsvar mellom dette og Kristiansands satsinger i sin kommuneplan. Samarbeidet med Lillesand kommune skjer i hovedsak gjennom det interkommunale samarbeidet i Knutepunkt Sørlandet, bl. annet innen tjenesteutvikling på de fleste felter, ATP-samarbeidet, Regional plan for Kristiansandsregionen 2010, handlingsplan for sykkel og felles klimaplan for Kristiansandsregionen, helsenettverket og i felles oppfølging av Regionplan Agder 2020.

Sogdalen har fokus på barn og unge, folkehelse, og omsorg under levekår i sitt planforslag. Rådmannen forventer at forprosjekt om bruk av teknologi for å "bo trygt og godt hjemme" som knutepunktkommunene har fått skjønnsmidler til, vil gi nyttige innspill til og grunnlag for veivalg når det gjelder bruk av teknologi innen omsorg for alle samarbeidskommunene.

Rådmannen vil bemerke at det er en styrke for samarbeidet i Knutepunkt Sørlandet at de ulike kommunene er bevisst på hvordan vi kommuniserer og profilerer oss både internt og utad.

Sogdalen fokuserer på kulturfeltet som en sterkere premissleverandør i kommunens plan- og utviklingsprosesser. Kristiansand ønsker å være bevisst sin rolle som landsdelsenter og vertskapskommune for regionale kulturinstitusjoner, og vil i årene som kommer ha fokus på at institusjonene driver en målrettet publikumsutvikling som i sterkere grad også omfatter innbyggerne i byens nabokommuner. Kommunene står også foran gjennomføring av ulike større markeringer, som Stemmerettsjubileet i 2013 og Grunnlovsjubileet i 2014, der samarbeid kan være aktuelt. Omforent satsing er også nedfelt i vedtatt strategisk næringsplan for Knutepunktet. Her er også felles regionalt mål om sterkere kvinnedeltagelse i alle deler av samfunns- og arbeidslivet i arbeidet med å utvikle attraktive kommuner for næringslivet omtalt. Rådmannen mener dette er områder som det kreves at en arbeider med i felleskap, og ser fram til videre samarbeid om dette i planlagt arbeid med revitalisering av næringssamarbeidet i Kristiansandsregionen.

Ca 50% av sysselsatte/bosatte i Songdalen pendler inn til Kristiansand. I forbindelse med oppstart av planprogram ga Kristiansand en administrativ uttalelse der vi viste til utfordringene knyttet til et stadig mer sammenvokst bo- og arbeidsmarked, der Kristiansand har overskudd av arbeidsplasser. Det ble spesielt pekt på behovet for økt boligtilbud i Kristiansands nabokommuner. Rådmannen merker seg at Songdalen kommune i sitt boligprogram har en god reserve av arealer til boliger, og at utbyggingen av områdene har en prioritert rekkefølge.

Det er gitt skjønnsmidler til felles statistikk- og analyseprosjekt for knutepunktkommunene i 2011-2012 der Kristiansand har fått prosjektansvaret. Dette forventer rådmannen vil kunne gi nyttig felles bakgrunnsinformasjon for hvor vi bør ha felles oppmerksomhet i de enkelte kommunene fremover.

I 2012 skal også alle kommuner vedta kommunal planstrategi i tråd med ny paragraf 10 i plan- og bygningsloven. Kommunestyret skal ta stilling til om det er behov for å revidere hele eller deler av gjeldende kommuneplan. I tillegg kan kommunestyret dersom en ønsker det, se på kommunens planbehov i valgperioden, herunder hvilke plantema som skal håndteres i egne planer og hvilke plantema som bør håndteres interkommunalt/regionalt. På grunn av samtidigheten for alle kommunene i dette arbeidet, ser rådmannen en mulighet for å legge til rette for en felles arena i knutepunktregi for drøfting og samordning av felles planbehov framover.

Arealdelen

Kristiansand og Songdalen har, sammen med Knutepunkt Sørlandet, et felles bo- og arbeidsmarked. Det er derfor viktig at kommunene opptre koordinert dersom arealpolitikken skal ha en betydning. Regional plan for Kristiansandsregionen er nettopp vedtatt, og legger

de langsiktige føringene for arealpolitikken i Knutepunktet. Hovedprinsippene i Songdalens arealpolitikk er etter Rådmannens vurdering i samsvar med Regional plan.

Næringsområdet Mjåvann ligger tett innpå kommunenes felles markaområde som går fra Mjåvann sørover til Vågsbygd. Mjåvann foreslås utvidet med ca. 300 daa sørover inn i Vågsbygd / Rossevannsmarka. Det er utarbeidet en felles flerbruksplan for dette området. Utvidelsen av Mjåvann går på bekostning av arealer vurdert som dagsturområde i flerbruksplanen, men ikke på bekostning av nærtur-områder og prioriterte turtraseer.

Rådmannen mener at utvidelsen av Mjåvann er gjort på en skånsom og god måte. Det vil etter Rådmannens vurdering ikke være mulig å utvide Mjåvann industriområdet ut over det kommuneplanen nå legger opp til.

Punkt 81/11: Høringsuttalelse Vestlandsrådets transportplan 2007-2019

Dato: 30.08.2011
Saksnr.: 201110188-2
Arkivkode E: N0 &13
Saksbehandler: Finn Aasmund Hobbesland

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.09.2011

Høringsuttalelse Vestlandsrådets transportplan 2007-2019, handlingsprogram 2012-2015

Vestlandsrådet ble etablert i 2003 og er et politisk samarbeidsråd for fylkeskommunene på Vestlandet. Samarbeidet er etablert av de fire fylkeskommunene, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. De fire fylkeskommunene på Vestlandet skal gjennom Vestlandsrådet:

- styrke landsdelen, både nasjonalt og internasjonalt
- koordinere den politiske innsatsen til beste for landsdelen innenfor definerte satsingsområde og utvikle effektive tjenester på tvers av fylkesgrensene
- fremme andre politiske saker av felles interesse
- aktivt påvirke rammevilkår for landsdelen og medlemsfylka
- skape samhandlingsarenaer på Vestlandet
- ta initiativ til samarbeidsprosjekt på tvers av fylkesgrensene
-

Rådet har blant annet et særlig ansvar for politisk sentrale og strategiske saker på Vestlandet. Arbeid med E39, Nasjonal Transport Plan, ferjefri kyststamveg, rassikring, Stad skipstunnel, hamner med internasjonal standard og riksvegferjer med universell utforming har vært viktige samferdselspolitiske saker.

Handlingsprogrammet for samferdsel presenterer Vestlandsrådet sin samferdselspolitikk og vil være en viktig premissleverandør inn mot arbeidet mot Nasjonal Transportplan 2014 – 2023. Et viktig mål i handlingsprogrammet er å få vesentlig økt bevilgningene til realisering av Ferjefritt E39 både på kort og lang sikt.

Rådmannen innstiller på å gi følgende uttalelse til Vestlandsrådets transportplan 2007-2019, handlingsprogram 2012-2015:

Kristiansand kommune er positiv til at Vestlandsrådet har utformet en felles transportplan med målsetning om å få økt fokus på transportutfordringene i på E39.

E39 starter i Aalborg i Danmark, krysser Skagerrak i ferjesambandet mellom Hirtshals og Kristiansand og går videre opp Vestlandet til Trondheim.

Statens vegvesen har nå utarbeidet to konseptvalgutredninger (KVU) som berører E39. Det er KVU for samferdselspakke for Kristiansandsregionen og KVU for E39 fra Søgne til Ålgård. Kristiansand kommune arbeider sammen med Rogaland og Vest-Agder fylkeskommuner, Stavanger kommune og regionrådene på strekningen for å tydeliggjøre behovet for en bedre E39.

I KVU for Søgne til Ålgård poengterer Statens vegvesen at: *"De to byregionene (Stavanger og Kristiansand) er i betydelig vekst, med Nord-Jæren på topp i landssammenheng. Næringslivet i Vest-Agder og Rogaland er dynamisk og eksportrettet."* Statens vegvesen legger også vekt på at en stor del av trafikken på strekningen er tungtrafikk. E39 på strekningen mellom Kristiansand og Stavanger har en uforholdsmessig stor andel alvorlige ulykker. Møteulykker dominerer. E39 over Kristiansand havn er svært viktig for godstransporten til og fra Vestlandet, og for å knytte Vestlandet sammen med kontinentet.

I høringsuttalelsene til konseptvalgutredningene vil det fra vår side bli lagt vekt på trafiksikkerhet og framkommelighet. Nyanlegg må tilfredsstille framtidige sikkerhetskrav, herunder må tunneler oppfylle internasjonale krav til sikkerhet. E39 mellom Kristiansand og Stavanger må være midtdelt og det er et langsiktig mål at europavegen mellom landets to sterkest voksende byregioner blir fire felts motorveg.

Vestlandsrådet påpeker utfordringene knyttet til finansiering av store veganlegg og at mange vegprosjekt er godt egne for ulike typer finansiering gjerne gjennom offentlig-privat samarbeid(OPS). Skal det oppnås en rasjonell og effektiv utbygging av E39 fra Kristiansand havn og opp langs Vestlandet er det behov for å bygge ut lange vegstrekninger i sammenheng. Erfaringene fra de to OPS-prosjektene som er gjennomført på Sørlandet er gode. Prosjektene gjennomføres på kort tid og til avtalt pris.

Kristiansand kommune ber Vestlandsrådet støtte opp om høringsuttalelsene til de omtalte KVUene slik at det blir samstemt fokus på behovet for å oppgradere E39 i Norge.

Forslag til vedtak:

1. [Formannskapet støtter Rådmannens forslag til høringsuttalelse til Vestlandsrådets transportplan 2007-2019, handlingsprogram 2012-2015](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg: Høringsuttalelse Vestlandsrådets transportplan 2007-2019, handlingsprogram 2012-2015

Punkt 82/11: "Ja-holdning" i plan- og byggesaker

Bilag

Saksprotokoll

Internt notat Bystyrevedtak 08062011 slutt

Dato: 08.06.2011
Saksnr.: 201109854-2
Arkivkode E: 033 L42
Saksbehandler: Gunnar Stavrum

Saksgang
Byutviklingsstyret
Bystyret

Møtedato
23.06.2011
07.09.2011

”Ja-holdning” i plan- og byggesaker

Bystyret vedtok i møte 15. desember 2010:

”Bystyret ber administrasjonen fremme en sak som vurderer hvordan man i større grad kan praktisere en ”Ja-holdning” i plan- og byggesaker».

Plan- og bygningsetaten ble gitt oppgaven å utrede saken som fremmes.

Teknisk direktør viser til vedlagte notat som gir en dekkende beskrivelse av de utfordringer som preger hverdagen i Plan- og bygningsetaten. Arbeidsmengden er stor, mange saker er faglig svært sammensatte, og de aller fleste sakene involverer mange privatpersoner.

Teknisk direktør er enig i at forsterket ”Ja-holdning” kan ikke automatisk bety at flere saker ender med ”Ja”. Det som imidlertid bør forventes, er en generell tilnærming til alle saker:

Dette skal vi løse.

Forslag til vedtak

Bystyret ber administrasjonen fortsette arbeidet med å forsterke holdninger som leder til mer løsningsorienterte, forutsigbare og rasjonelle prosesser i plan- og byggesaker.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Gunnar Stavrum
Plan- og bygningssjef

Punkt 83/11: Vurdering av områder for vannscooter i Kristiansand - svar på oversendelsesforslag

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 12.08.2011
Saksnr.: 201110645-1
Arkivkode E: C20
Saksbehandler: Trond Johanson

Saksgang	Møtedato
Byutviklingsstyret	25.08.2011
Formannskapet	14.09.2011
Bystyret	28.09.2011

Vurdering av områder for vannscooter i Kristiansand - svar på oversendelsesforslag

Sammendrag:

I forbindelse med bystyrets behandling av handlingsprogram for 2011 – 2014 ble det vedtatt følgende oversendelsesforslag:

Bystyret ber om at det vurderes områder for utøvelse av motorvannsport i kommunen.

Begrepet motorsport omfatter i denne sammenheng vannscooterkjøring.

Bruk av vannscooter er regulert i *Lov om fritids- og småbåter*.

Denne lovs §40 gir et generelt forbud mot bruk av vannscooter.

Kommunen kan likevel ved forskrift gjøre helt eller delvis unntak fra forbudet for nærmere avgrensede områder, der bruken ikke medfører fare for ferdselen, allmennheten eller ulempe i form av støy eller andre forstyrrelser, og heller ikke medfører fare for nevneverdig skade på dyre- og/eller plantelivet, jf. lovens ordlyd.

Dette er ikke avsatt områder til vannscooterkjøring i Kristiansand. Det foregår likevel noe vannscooteraktivitet. Etter lovens ordlyd er denne aktiviteten ikke tillatt.

Dersom bystyret ønsker at det skal avsettes områder til formålet må det avsettes konkrete områder og adkomster til disse. Aktiviteten må hjemles i forskrift og må sendes ut på høring før forskriften kan vedtas av bystyret.

Administrasjonen mener det er store ulemper knyttet til vannscooteraktivitet. Ulempene er i hovedsak relatert til støy, konflikt i forhold til andre friluftssinteresser (bading, kajakk-padling) og forstyrrelser av fugleliv og fraråder at det avsettes areal til formålet og fremmer følgende:

Forslag til vedtak:

Med bakgrunn i det generelle forbudet mot bruk av vannscooter og ulemper knyttet til aktiviteten avsettes det ikke områder til denne aktiviteten i Kristiansand.

Alternativt forslag til vedtak

Bystyret ønsker at det avsettes områder til vannscooter i Kristiansand og ber om at administrasjonen forbereder forskrift med nødvendig utredning og høring og legger denne frem for bystyret for vedtak, jf. lov om fritids- og småbåter.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trond Johanson
Fung. Parksjef

Bakgrunn for saken :

I forbindelse med bystyrets behandling av handlingsprogram for 2011 – 2014 ble det vedtatt følgende oversendelsesforslag:

Bystyret ber om at det vurderes områder for utøvelse av motorvannsport i kommunen.

Begrepet motorsport omfatter i denne sammenheng vannscooterkjøring.

Bruk av vannscooter er regulert i *Lov om fritids- og småbåter*. Denne lovs §40 gir et generelt forbud mot bruk av vannscooter.

§ 40. Bruk av vannscootere og liknende mindre fartøyer

Denne bestemmelsen gjelder vannscooter og liknende motordrevne mindre fartøy som er konstruert for å føre personer, og som etter alminnelig språkbruk ikke kan betegnes som båter.

Sjøfartsdirektoratet avgjør i tvilstilfeller om fartøy av en viss type omfattes av første ledd.

Bruk av fartøy som nevnt i første ledd er ikke tillatt.

Kommunen kan ved forskrift gjøre helt eller delvis unntak fra forbudet for nærmere avgrensede områder, der bruken ikke medfører fare for ferdselen eller allmennheten eller ulempe i form av støy eller andre forstyrrelser, og heller ikke medfører fare for nevneverdig skade på dyre- og/eller plantelivet.

Dette er ikke avsatt områder til vannscooterkjøring i Kristiansand. Det foregår likevel noe vannscooteraktivitet i Kristiansand. Etter lovens ordlyd er denne aktiviteten ikke tillatt.

Dersom bystyret ønsker at det skal avsettes områder til formålet må det vurderes konkrete områder og adkomster til disse. Aktiviteten må hjemles i forskrift og må sendes ut på høring før forskriften kan vedtas av bystyret.

Administrasjonen mener det er store ulemper knyttet til vannscooteraktivitet. Ulempene er relatert til støy, konflikt i forhold til andre friluftsinnteresser (bading, kajakk-padling) og forstyrrelser av fugleliv.

Med bakgrunn i at store områder langs kysten har betydelige naturverdier og høyt konfliktpotensial både i forhold til miljø og sikkerhetshensyn utreder miljøverndepartementet en nasjonal forskrift som ytterligere regulerer kommunenes mulighet til å avsette områder til vannscooteraktivitet. I denne sammenheng vurderes det om kommunen ikke skal ha mulighet til å avsette områder til vannscooteraktivitet innenfor et kystnært belte. Det kystnære beltet defineres av sårbare naturområder, tettbygde områder, fritidsboliger og hytteområder, inngrepsfrie naturområder, viktige områder for friluftsliv, akvakulturområder, områder med fiskeriinteresser og hovedfarleder. Utfra disse interessene er det konstruert et kart som viser områder med mindre interessekonflikter. Disse områdene ligger nødvendigvis i en avstand fra land. Adkomst til disse områdene må skje gjennom det kystnære beltet og må defineres.

I Kristiansandsfjorden er det områdene utenfor Dvergsneslandet og områder rundt Dvergsøya som ligger innenfor mulighetsområdet.

Adkomst til dette området kan skje med utgangspunkt i de kommunale småbåthavnene hvor det er utsettingsmuligheter. Det må avsettes korridorer fra småbåthavnene til aktivitetsområdene.

Ut fra ulempene relatert til vannscooteraktiviteter fraråder parksjefen at det legges til rette for vannscooteraktivitet i Kristiansand.

Dersom bystyret likevel ønsker muligheten utredet bes administrasjonen tas kontakt med vannscootermiljøet og berørte faginteresser (båtforeninger, friluftsforslag, naturvernorganisasjoner, havnemyndigheter m.fl) for å vurdere områder og muligheter innenfor lovens begrensninger.

Punkt 84/11: Kommunenes Sentralforbunds medalje - søknad.

Dato: 11.08.11
Saksnr.: 201111367-1
Arkivkode E: 087
Saksbehandler: Arnhild T. Egeland

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
24.08.2011

Unntatt offentlighet offl § 13 jf fvl § 13

Kommunenes Sentralforbunds medalje - søknad.

KS har innført honorering av folkevalgte som har utført en fortjenstfull samfunnsgavnlig virksomhet av særlig betydning for sin kommune eller fylkeskommune. Honoreringen er kalt Kommunenes Sentralforbunds medalje. Kravet for å få tildelt medaljen er at folkevalgte skal ha hatt tillitsoppdrag i minst 24 år.

Det er formannskapet som søker om tildeling av medaljen.

I 2003 fikk Kjell Landmark og Hans Petter Mjølund tildelt medaljen.

I år er det 4 som oppfyller kravene: **Harald Sødal** har hittil vært medlem av Bystyret 40 år, **Bjørge Wallevik** og **Birte Simonsen** hver 24 år. **Tore Austad** har vært medlem i Bystyret fra 1972 – 77 og fra 1996 til 2007. Fra 1977 – 89 var han på Stortinget og statsråd (Kirke- og ugdervisningsdepartementet) fra høsten -81 til våren -83. Alle har i tillegg hatt flere betydelige politiske verv i kommunen.

Forslag til vedtak:

1. Det søkes om tildeling av Kommunenes Sentralforbunds medalje til Harald Sødal, Bjørge Wallevik, Birte Simonsen og Tore Austad.

Mette Gundersen
Varaordfører

Trykte vedlegg: Søknadsskjema
Vedtekter
Utrykte vedlegg: Ingen

Punkt 85/11: Verdiutvikling av Silokaia, gjennomføringsmodell

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 06.09.2011
Saksnr.: 200702121-431
Arkivkode E: L12
Saksbehandler: Trond Sikveland

Saksgang	Møtedato
Havnestyret	14.09.2011
Formannskapet	21.09.2011
Bystyret	28.09.2011

Verdiutvikling av Silokaia, gjennomføringsmodell

Sammendrag.

Bystyret vedtok i sak 171/10 at

"Prinsipper for utvikling av Silokaia i h.h.t. vedtatt reguleringsplan vurderes i egen sak til Bystyret. I dette ligger en vurdering av havnas deltakelse i verdiutviklingen, samarbeid med andre aktører og så videre.

Det avholdes felles drøftingsmøte mellom Havnestyret og Formannskapet før saken behandles."

På bakgrunn av dette ba Havnestyret Kanalbyen Utvikling AS om deres vurdering. Kanalbyen Utvikling AS igangsatte så utredning av beslutningsunderlaget, som har omhandlet 4 modeller. Disse modellene har vært:

1. Salg på rot
2. Partnering
3. Utvikling i egen regi
4. a) Delt modell (salg på rot av 1. byggetrinn, partnering i 2. byggetrinn og egenutvikling i 3. byggetrinn)
b) Delt modell, som 4a, men fasejustert med realopsjon.

Utredningen ble gjort i regi av Terramar, Oslo og har igjen basert seg på en flere delutredninger/vurderinger, så som;

- reguleringsplanen for Silokaia,
- verditakster av lokale meglere,
- kalkulasjon (i flere omganger) av prosjektet utført av Bygganalyse,
- markedsanalyse utført av Prognosesenteret osv.

Det fremlagte materiale har igjen vært til drøfting i fellesmøte mellom havnestyret og formannskapet den 14.09.2011, hvor det kort kan oppsummeres at det er sammenfallende syn mellom Formannskapet og Havnestyret.

Etter realitetsbehandlingen i Havnestyret, som fant sted etter fellesdrøftingene med Formannskapet den 14.09.2011, har Havnestyret gjort følgende vedtak:

1. Gjennomføringsmodell: Havnestyret vedtar at delt modell, som omhandler salg på rot/partnering/egenutvikling, velges. Modellen omfatter frihet til å velge det gunstigste alternativet for Kristiansand Havn KF på aktuelt tidspunkt. Den gir frihet til å opprette underselskaper – inklusive salg av hele området dersom man gjennom dette kan oppnå en relativt sett høyere salgssum sammenlignet med bare å selge 1. byggetrinn.

De aktuelle delvalgene skal i hvert enkelt tilfelle godkjennes av Generalforsamlingen. (Havnestyret).

2. Risiko og usikkerhet: Havnestyret legger til grunn at det jobbes videre med risiko- og usikkerheten i prosjektet - ut fra de forhold rapporten peker på, for til enhver tid å oppnå tilfredsstillende håndtering av disse forholdene. Selskapet skal ikke engasjere seg i høyrisikoprojekter.
3. Finansiering. Alle eiendommene innenfor planområdet godkjennes overført fra Kristiansand Havn KF til Kanalbyen Utvikling AS, eller eventuelle datterselskaper - som tingsinnskudd (egenkapital).
4. Fremdrift. Utvikling av Kanalbyen vil gå over lang tid, anslagsvis 10 – 15 år. Første avtale forventes å kunne foreligge ultimo 2012, eller i løpet av 2013. Fremdriften må til enhver tid tilpasses markedssituasjonen.
5. Opparbeidelse av infrastruktur og off. arealer. Det må legges opp til en gjennomføring i samarbeid med kommunen – slik at prosjektet organiseres og gjennomføres på en slik måte at Kristiansand kommune, som eier av off. arealer og infrastruktur, står som byggherre for denne, og således kvalifiserer til avgiftsfritak/refusjon (tilrettelegge for en innkjøpsprosedyre, som berettiger dette, og hvor en isolerer avgiftsfritt og avgiftsrefusjonsberettiget område m.m.).

Havnestyrets forslag til vedtak i bystyret:
Bystyret slutter seg til Havnestyrets vedtak.

Bakgrunn for saken:

- Bystyrets vedtak i sak 80/2003.
- Bystyrets vedtak i sak 171/10.
- Bystyrets vedtak i sak 181/10.
- Havnestyrets vedtak i sak 1/11.

Saken har sin bakgrunn i bystyrets vedtak i sak 80/2003. Denne omhandlet flytting og utvikling av havna. I nevnte sak var en av premissene fra bystyret at flyttingen skulle skje innenfor bærekraftige rammer. Med bakgrunn i dette ble reguleringen av Silokaia igangsatt. Målet var å skaffe midler til investering i ny havneinfrastruktur fra verdiutvikling av Silokaia. Dette er da også Kanalbyen Utvikling AS's oppgave.

For å ha best mulig underlag for det bystyret vedtok i sak 171/10, ble det igangsatt utredning, hvor Terramar fikk oppdraget.

Etter gjennomgang og vurdering av alle forhold for de 4 ulike modellene (jfr. sammendraget), som denne rapporten omhandler – sett i forhold til:

- avkastning,
- likviditet og
- finansiering,

sammenholdt med risiko i de ulike modellene, står en kun igjen med:

- alt. 1, Salg på rot, og
- alternativ 4, Delt modell

som realistiske. Begrunnelsen er at prosjektet skal gå over lang tid. Da er det viktig at en holder alternativene åpne. Ut fra dette er det spesielt 4b, som utpeker seg.

Denne åpner for å:

- Selge 1. byggetrinn (helt eller delvis), eventuelt hele området dersom en kan oppnå relativt sett høyere pris ved å selge under ett.
- Vurdere å ta inn partner i trinn 2.
- Og tilsutt å vurdere egenutvikling for trinn 3.

Modellen gir muligheter for "å gjøre de gode valgene" når tiden er inne, og en har tilgang til kunnskapene så nære gjennomføringstidspunktet som mulig. Den gir den friheten som skal til for å oppnå best mulig resultat for Kristiansand Havn KF.

Oppgjør ved salg på rot kan skje ved:

- Fullt oppgjør ved signering av kontrakt (gir lavest pris).
- Oppgjør som hensyntar og følger salg av ferdig utbygd eiendom.

Det siste alternativet gir høyere akkumulert oppgjør. Enkelt kan en si at forskjellen mellom disse er rente med påslag til oppgjør finner sted, når fremdriften hensyntas. I tillegg må en "ha med seg" at det kan være en utfordring å finne kjøper, som er villig til så lang kapitalbinding som er nødvendig, dersom Silokaia skal selges under ett.

For Kanalbyen Utvikling vil krav til tidspunkt for oppgjør, sett i forhold til finansieringsbehov for prosjektet, være utslagsgivende.

I forhold til risiko, er det slik at dersom Silokaia selges gjennom Kanalbyen Utvikling as, så avgrenses ansvar i forhold til alle risikoelementer som kan oppstå.

I forhold til skatt, vil inngangsverdien som tingsinnskudd, regulere Kanalbyens Utvikling AS's beskatningsgrunnlag.

For havna vil uttak av avkastning i forhold til investeringsbehovene være avgjørende. Utsettes investeringene, utsettes også driftsinntekter fra disse. Utsettelse kan medføre at kundene vil velge andre havner som sin destinasjon.

Det riktige svaret i forhold til hvor store verdier Silokaia representerer, vil en ikke få svar på før markedet er testet. Havna bør derfor holde igjen investeringer til denne kunnskapen foreligger.

Oppsummert, vil Havnedirektøren vise til Kanalbyen Utviklings vedtak, som jeg slutter meg til. Begrunnelse er at en gjennom dette valget holder alle muligheter åpne. Dette er også en forutsetning for å oppnå best avkastning etter anbefalt alternativ i rapporten.

Kanalbyens vedtak:

1. Gjennomføringsmodell: Styret anbefaler at delt modell, som angitt i pkt 2.4 foran i saksfremstillingen, som omhandler salg på rot/partnering/egenutvikling, velges. Modellen omfatter frihet til å velge det gunstigste alternativet for Kristiansand Havn KF, og med anledning til å opprette underselskaper – inklusive salg av hele området dersom man gjennom dette kan oppnå en relativt sett høyere salgssum sammenlignet med bare å selge 1. byggetrinn.
2. Risiko og usikkerhet: Styret vil jobbe videre - ut fra de forhold rapporten peker på, for til enhver tid å oppnå tilfredsstillende risiko- og usikkerhetshåndtering. Selskapet skal ikke engasjere seg i høyrisikoprojekter.
3. Finansiering. Alle eiendommene innenfor planområdet må overføres fra Kristiansand Havn KF til Kanalbyen Utvikling AS, eller eventuelle datterselskaper - som tingsinnskudd (egenkapital).
4. Fremdrift. Utvikling av Kanalbyen vil gå over lang tid, anslagsvis 10 – 15 år. Første avtale forventes å kunne foreligge ultimo 2012, eller i løpet av 2013. Fremdriften må til enhver tid tilpasses markedssituasjonen.
5. Opparbeidelse av infrastruktur og off. arealer. Kanalbyen Utvikling AS vil bidra til, i samarbeid med kommunen - at prosjektet organiseres og gjennomføres på en slik måte at Kristiansand kommune, som eier av off. arealer og infrastruktur, står som byggherre for denne, og således kvalifiserer til avgiftsfritak/refusjon (tilrettelegge for en innkjøpsprosedyre, som berettiger dette, og hvor en isolerer avgiftsfritt og avgiftsrefusjonsberettiget område m.m.).

Havnas investeringsbehov styres i hovedsak av kundenes behov og havnas økonomiske styrke. Havna skiller mellom investeringer i:

- Ny havneinfrastruktur hvor kapitalkostnadene svekker havnas økonomi på kort sikt
- Investeringer til drift og vedlikehold for å holde hjulene i gang/begrense skade
- Nyinvesteringer som styrker havnas økonomi.

Pr 31.08.2011 har havna tatt opp 350 mill i lån. I tillegg har havna ikke benyttede lånerammer tilsvarende 65 mill. I havnas vedtatte handlingsplan er det foreslått å øke investeringene med ytterligere 40,7 mill.

Selv om det av Kanalbyens sak fremgår at avkastning ikke kan forventes før 2020, vil det likevel være naturlig at havnestyret som eier, utfordrer Kanalbyen Utvikling AS i forhold til avkastning og avkastningstidspunkt. Dette må imidlertid komme som følge av en grundigere vurdering etter at markedet er testet, og en ser betalingsviljen, samt oppgjørsvilligheten til interessentene.

Havnestyret har i møte 26.04.2011 i sak 20/11 behandlet havnas investeringsevne. Konklusjonen er at havnas tålegrense for økte kapitalkostnader er nådd.

I samme møte behandlet havnestyret i egen sak verdien av havnas eiendommer. Av saken fremgår at havna eier ikke havnerelaterte eiendommer tilsvarende verdier mellom 90 og 120 mill. alt etter om en legger ren takst eller kapitalisering av leieinntekter/avkastningskrav til grunn.

Havnas økonomi ville vært mindre anstrengt med tidligere uttak av avkastning enn det denne rapporten skisserer. Samtidig vil en stram økonomi kreve strenge prioriteringer og kostnadsoptimale løsninger for å innfri kundenes forventninger og behov.

Havnedirektørens vurdering.

Som følge av ovenstående, er det et sterkt ønske om å kunne ta ut avkastning før 2020. Havnas økonomi blir utvilsomt mer sårbar med å øke investeringsrammen, men havna har likviditet til å betale sine utgifter.

Når det gjelder havnas investeringsbehov fremover, har havna følgende valg:

- Selge ikke havnerelatert eiendom tilsvarende investeringsbehovet (ikke Silokaia)
- Stille krav til uttak av avkastning tidligere enn rapporten anbefaler.
- Utsette investeringene i tid.

Bystyret har understreket at investeringene knyttet til flyttingen og nyetableringen skal gjennomføres innenfor en bærekraftig økonomi. Dette sammenholdt med vedtektene - vedtatt av bystyret, hvor Kristiansand Havn KF bl.a. er pålagt å sørge for effektiv og rasjonell drift av havneanlegg og eiendommer - slik at foretaket kan utgjøre et konkurransedyktig havne- og transportknutepunkt for det sørlige Norge, gir oss utfordringer som gjør at vi må holde valgmulighetene åpne.

Havnedirektøren slutter seg til Kanalbyen Utviklings vurdering og valg av modell.

Havnedirektøren er videre av den oppfatning at en snarlig tester markedet for å få sjekket ut de vurderingene som er lagt til grunn i rapporten. Dessuten vil jeg trekke fram at ved å velge den anbefalte modellen, beholder en friheten til å justere retning underveis med bakgrunn i oppdatert kunnskap om de forhold som vil ha betydning for *havnas* behov.

Dette er også begrunnelsen for at delvalgene bør finne sted i Havnestyret og ikke Kanalbyen